

us jau ne-
vél valan-
re, nes as
et kai ku-
ėjosi tarp
jis mums
r nebe-
vél vél va-
mane; ir
Taigi, jie
reikia, ka
é? Mes
lba. Jėzus
ėjo klaus-
klausinė
e tai kad
Valandė,
es, ir vél
mane. Iš
kau jums
osite, o pa-
bugitė nu-
udimas pa-
eriskė gim-
no, nes jos
indžiusi gi-
o, kad gi-
s. Taip ir
mena suspa-
rite nulu-
s matysiu;
žiaugsis, ir
kas iš jėsu

SUSIRINKI
sekmadieni
po piet-
mėndruome-
dalyvau,
rbus visiem

Susirinki-
ir aptarima
iga, mokyk-
rsija i Apa-
ijimo r

illa Zelmos
p anties bus
al vakaro.
Valdybos
si sekmadie-
rmininko ba-

Jaunimo
la gėtu lai-
i karta „Fa-
karta pra-
isekimu.
futbolistai
i savoje aik-
Rio Branco
os. Rungty-
iu laimėmu
1:1, o pirmo-
musiskiai tu-
rsvara, ypač
kurios linija
lavė rė kiek

yniu sekma-
usirenka gau-
ėšos apyl.
Bendruom.
su Lapo-
da. Rungty-
bu klubai sta-
vo jėgas.

KREPSI-
12 d. balan-
vakaro praša
yklos patalpo

GYDYTOJAS
Radzevičius
iarė laikrodii
rių firmų ir
s, įdeda naujas
avimas greitai
autliejams nuo
r rua 9. Teirau-
ir Jurgelvi-
drie aikštės V.

SVIESA

„Kas tvirtai laikosi savų
isitikinimų, tas savaip per-
dirba pasaulį“.

METAI VI

SÃO PAULO, 1940 M., ABRIL - BALANDŽIO 17 D.

Adressas: CONVENTO SANTO ANTONIO DO PARY, São Paulo.

Nr. 16 (239)

HITLERIS PATEKO I ANGLU KILPAS

— ROMA. Italai organizuoja didžiules demonstracijas visose miestuose, nukreiptas prieš Angliją. Fasistai reikalauja, kad Italija stotų karan Vokietijos pusėje.

— KIRUNA. Narvik uoste nuskaudinta 40 laivų. Apsupti 2.600 vokiečių. Ju likmjas—paštuoti arba buti sunaikintais.

— Vatikanas. Popiežius Pijus XII dar kartą mėginasi laikinti karjaujančias šalis.

— VARSUVA. Rusu užimtoje Lenkijos dalyje siauria tekos teroras ir bado smėkla. Kasdien tūntai areštuoti. Cekistai sumina visus inteligentus.

— BRIUSELIS. V. suktinė mobilizacija Belgijoje.

— AMSTERDAMAS. Dideli pasirengimai karui Olandijoje. Priešiektuvinė patrankos pasitautos v. su pasieniu su Vokietija.

— LONDONAS. Anglu avacijojėje vokiečių bazes ir aerodromus, ypač Stavanger.

— PARYZIUS. Iyko slaplas Prancuzijos senato posėdis.

— MASKVA. Rusu laivynas pradėjo maneivrus Juodojoje juroje.

— BERLYNAS. Norvegijoje vokiečių šiuo metu esama 18.000. Tai butu labai nedaug.

Jau galima duoti daugiau žinių apie Norvegijos užpuolimą, įvykusi labai staiga pereitos savaitės antradienio anksti rytą.

Vokietija šiam žygiui iš seno ir labai gerai pasirėngė. Angly nusistatymas užimtuoti visa Norvegijos pakraštį buvo tikrai priekabė vokiečiams įvykdyti savo žveriskam planui.

Dvi buvo svarbiausios priežastys, pastumėjusios vokiečius i ši beviltiską ir pražūtingą žygi.

Pirmoji priežastis — Norvegijos geležies ruda, be kurios turėtų sustoti Vokietijos karo mašina. Užminavus anglams Norvegijos krantus, tos rudos atsivežimas i Vokietija pasidarė nebegalimas. Tokia blokada be šu vio turėjo pribauginti hitlerininkus, ko sąjungininkai ir siekia. Ir dėl to Hitleris metėsi beviltiškon atakon prieš valstybę, kuri labai draugingai su Vokietija gyvena, su kuria reiklus turi nepuolimo sutarti ir kuri prieš porą dienų dar rašė sąjungininkams protesto notas.

Antroji priežastis — reikalas pradėti karas. Sąjungininkus kai kas kritikavo, kad jie sutraukė milžiniškas armijas ir nepradeda karo operacijų. Tačiau pasirodė labai teisingas Gen. Gamelino

planas — išprovokuoti anksčiau Vokietija puolimui. Sąjungininkai sumobilizavo savo ekonomines atsargas... 30 metų! Tie k laiko gali jie sėdėti Maginot linijoje ir nieko nepritruks. Visai kitokia Vokietijos ekonominė buklė, kurioje jau ima rodytis pirmieji bado ženklai. Ši taktika ir privertė Hitleri pušti ir išsivilioti sąjungininkus i kitą kovos lauką. Tik jau visi pripažista, kad vokiečiai katastrofingai apsiriko, pasirinkdami kovos lauku Norvegija ir pasiulydami anglams kovą... juroje!! Tai tolygu, jei pelė listų i liuto urvą.

Staigiu pirmuoju smugiu vokiečiai užėmė beveik visą Norvegijos pakraštį. Anglai tyčiomis delsė, kad daugiau vokiečių kariuomenės ir karo bei transporto laivų i listų i bučių. Po to pradėjo negailestinga medžioklė. Prie Norvegijos sunaikinta jau lygiai pusė viso Vokietijos karo laivyno! Anglų sausumos kariuomenės daliniai jau išlipa i Norvegijos žemę. Visi Norvegijos pakraščiai budriai saugojami anglų karo laivų, o Baltijos jura užimtuota. Vokiečiai pateko ant salos be susisiekimo su reichu. Norvegijos kariuomenė narsiai kaujasi, o kiekvienu mo-

mentu laukiama narsijų prancuzų išlipant jiems padėti. Vokiečių kelių divizijų likimas yra be išeities.

Ką dabar darys Hitleris? Aisku, nesitrauks atgal. Greičiausiai puls Svedija, kad per ją prieitų prie Norvegijos. Ar ką tuo laimės — abejotina. Svedai taip pat ginsis. Jei vokiečiai neistengs apginti savo užimtų pozicijų Norvegijoje ir prieiti prie geležies rudos, kurios kasyklas jau baigia užimti anglai — karą Hitleris pralaimės.

Pranešamos kai kurios smulkmenos apie vokiečių isiveržimą Norvegijon. Jau išlipus vokiečiams i krantą, reicho pasiuntinys Oslo lankesi pas Norvegijos karalių Haakoną ir Hitlerio vardui pareikalavo pakeisti vyriausybę, paskiriant ministerių pirmininku vokietininką Quisling. Norvegijos karalius drąsiai atėžė, kad Norvegijojė yra patys norvegai teimininkai ir jie gins savo laisvę. Nuo to momento vokiečiai deda visas pastangas Norvegijos valdovą užmušti.

Norvegijos užpuolimas — juo džiausia dėmė Vokietijos istorijoje, atidengianti hitlerininkų supuviną. Duos Dievas, bausmė netruks ateiti šiems gangsteriams

— BERLYNAS. Vokiečių admiralitetas praneša, kad nuskaudintas didelio tonazo anglu kruiseris ties Bergenu. Laivo vardo nepaduoda. Anglai žinia atšaukia.

— BERLYNAS. Paimti neatsivėn norvegų kariai bus traktuojami kaip sąjungininkai.

— OTTAVA. Groenlandijos sala užims Kanada.

— BELGRADAS. Petuslavijos spauda v. su grieztumu smerkia Vokietijos žygi. Vyriausybė susirupino vokiečiais „tursiais“, kurie padėjo plusti dide liais buriais i širkasta. Sakoma, tai yra persirengę kareiviai

— SIOKHOLMAS. Spauda praneša kai kuriu smulkmenu apie Norvegijos užpuolima. Vokietijos karo laivyno jurininkai persirengę turistais, jau anksčiau legaliais keliais buvo atvyke i Norvegija ir sukinėjosi uostuose. Kiti ivaziavo su prekiniuais laivais. Cia pat jiems buvo išduoti ginklai. Keliu uostu administracija buvo papirkta. To dėl taip lengvai viskas ir ivykdo.

— MASKVA. Sovietu Rusija kratosi draugingumo su Vokietija, kai tik šiai emė nesisekti kare. Šiuo metu rusai sudarė kontrakta su visa eile amerikiečių inžinieriu, kurie dirbs sunkiosios pramonės imonėse. Ligi šiolei tose vietose dirbo vokiečiai. Iš to matyti, kad rusai dar vis ligi šiolei neapsieina be svetimios techninės pagalbos.

Minos ties Lietuvos krantais!

Sąjungininkai nutarė nukirsti visus kelius Vokietijai i Skandinavijos geležies rudos kasyklas. Tuo tikslu Vokietija apsupta minų diržu, kurios išmėtytos apie Norvegija, Svedija ir Baltijos juroje nuo pietinio Svedijos kranto ligi Lietuvos uosto Sventosios skersai visą Baltijos jurą. Todėl joks laivas negali iš Vokietijų jūros patekti i Baltijos jurą nei iš Bosnijos ilankos ar net Lietuvos vandenu nuvažiuoti

i Vokietijų jura. Vokiečiams nukirstas susisiekimas su Svedija per Baltija. Taigi, ir Lietuvos laivai galės plaukioti tikrai tarp Pabaltijo uostų ir Leningrado. Minas visoje Baltijos juroje ir prie Lietuvos krantų išmėtė angli lėktuvai. Sis angly žygis, turint galvoje toki dideli atstumą, laikomas vienu nuostabiausių šio karo žygių. Klaipėdos uostas praktiškai Lietuvai nustojo reikšmės, nes iš jo dabar galima susisekti tikrai su Vokietijos uostais.

Iš to Lietuvai yra didelės medžiaginės žalos o ir politinių komplikacijų gali susidaryti, jei vokiečiai panorėtų per Pabaltijo valstybes sūsti savo kariuomenę i Svedija. Netrukus gūrės paaiškėti situacija. Viena aišku: karas prisitartino prie Lietuvos krantų. Minos išmėtytos tarp Klaipėdos ir Sventosios uostų.

VILLA PRUDENTE
BONDÉ 32 IS PRAÇA DA SÉ
VANDUO IR SVIESA VISOSE GATVĖSE. -- GRINDINYSI R PATOGUS SUSISIEKIMAS

Sklypai išsimokėjimui nuo 60\$000 mėnesiui NAMAI PASTATOMI UZ PINIGUS.
AGENTURA VIETOJ RUA OITO, Nr. 197 — priešpaskutinė bondės stotis
AGENTAS: ARMANDO ROGGIERO
Rua Boa Vista, Nr. 46
Dokumentai įregistruoti 23. II. 1939, Nr. 77
SAVININKAS: CIA. PARQUE DA MOOCA

Evangelija IV Sekmadieniui po Velykų.
Jono 16, 5 — 14

As tai jums nesakiau nuo pat pradžios, nes buvau su jumis. Dabar as einu pas tą, kurs yra mane siuntęs, ir niekas neklausia manęs, kur einu? Kadangi tačiau as tai jums kalbėjau, jusų širdis pasidarė pilna liudėsio. Bet as sakau jums tiesą: Jums geriau, kad as einu. Nes jei as neisiu, Ramintojas neateis pas

— LONDONAS. Vokiečiai jau neteko Norvegijojėje beveik pusės savo laivyno. Jie pražudė 5 žarvuotus ir kruiserius, 7 torpedinius, 31 transporto laiva, 3 povandeninius, 3 neįšaiskinto tipo laivus Be to, išrikiutės išvestas „Admiral Scheer“.

— NARVIK. Daugiau 1000 kariu laivonai guli Narviko gatvėse. S's miestas virto atvirais vokiečių, angliu ir norvegų kamps.

Noticiario Religioso

Evangelho IV Domingo apos da Paschoa
João 16, 5 — 14
Não vol-as disse porem desde o principio, porque estava com

vosco. E agora vou para aqueles le que me enviou, e nẽnhum de vós me perguntar: Pra onde vais? Antes porque vos disse estas coisas, a tristeza se apou rou de vosso coração. Todavia eu vos digo a verdade: é conveniente a vós que eu vá, porque, se não for, não virá a vós o Paraclito; mas se fõr, eu vol-o enviarei. E, quando elle vier, convencerá o mundo quanto ao peccado, á justiça e ao que não creeram em mim, Quanto á justiça, porque eu vou para o Pae, e já não me vereis. E quanto ao juizo porque o principe já está julgado. Ainda tenho muitas coisas a dizer-vos, porem não as podeis comportar agora. Mas, quando vier aqueles le Espirito de verdade, ensinar-vos-á toda a verdade; porque não falará de si mesmo, mas dirá tudo o que tiver ouvido, e vos anunciará as coisas que haõ de vir. Elle me glorificará porque ha de receber do que é meu, e vol-o anunciará.

SVIESA

LUZ

ORGÃO DA COMUNIDADE CATOLICA LITUANA DE SÃO JOSÉ

Redator responsavel: JESUS SABORIDO MONTANÉS

Redação: CONVENTO SANTO ANTONIO DO PARY, S. Paulo Caixa Postal 4-118. Fone 2-6252

Assinatura: Brasil e toda America do Sul — 12\$, Europa — 24, Estados Unidos — 1 dolar.

Numero avulso — \$300. Numero atrasado — \$500. Lescina treoidieniais 6 — 12 puslapiai.

PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Ploty Amerikoje — 12\$000 Europoje — 24\$000 ir S. Amerikoje — 1 doleris.

Paskiras numeris — \$300. — Redakcija rankasciu nesaugo ir savo lėšomis negrazina. Honoraro niekam nemoka. Uz skelbimų turini neatsako.

Telegramos

— BELGRADAS. Pietųslavijos vyriausybė pakartotinai skelbia savo neutralumą. Ji nenorinti dėtis nė su viena kariaujančių pusių. Tik visa bėda, kad viena kariaujančių pusių labai nori „dėtis“ su Pietųslavija ir ji vieną rytą gali nubusti taip pat kupina vokiečių kariuomenės, kaip Danija ar Norvegija.

Skelbti neutralumą, kai vagis stovi prie durų, virto mažų valstybių kroniška liga. Nė baisiausi įvykiai vis nieko neistengia jas išmokyti. Gerai vokiečiai ir sako kad kvailiai neturi teisės gyventi laisvi.

— BERLYNAS. Hitlerio isakymu suimtas ir sušaudytas vokiečių pulkininkas Felix von Vonenichorn, generalinio štabo kardininkas. Jis pasipriešino planui okupuoti Skandinavijos valstybes pareikšdamas, kad šis žygis pradžudys Vokietija militarini ai ir sugriausiąs jų ekonominiai. Tai būtų baisus nusikaltimas, už kuri atkentėti turėsianti vokiečių tauta.

— HELSINKIS. Nutrauktas Pabaltijo susisiekimas su Anglija, Prancuzija ir užjurių kraštais. Dėl to ir oro susisiekimas su Lietuva labai nereguliarus.

— VATICANAS. Apskaičiuojama, kad po pastarųjų puolimų i neutralias valstybes, Vokietija turi 60 milijonų katalikų, kurių likimas kelia didelių rūpesčių Vatikanui. Pažymima, kad katalikų buklė Vokietijoje ne daug kuo skiriasi nuo Rusijos katalikų likimo. Šeštoji Katalikų Bažnyčios narių dalis teko žveriskam nacių režimui, kurie deda visas pastangas kovoti su Dievu ir tikinti čiaisiais.

— BERLYNAS. Vokietijos spauda ir radio skelbia, kad Islandijos sala Atlanto vandenyne ir Grenlandijos šiaurėje iešnančios i vokiečių interesus. Sie pareikškimai sukėlė pasipiktinimo Islandijoje, kuri, kaip jau pranešėme, pasiskelbė nepriklausoma valstybe, Grenlandija labiau linksta i Ameriką, negu i Europą, kadangi ir geografinė jos padėtis yra Amerikos zonoje.

— VASINGTONAS. Šią savaitę sąjungininkai pirkė Amerikoje 2.800 lėktuvų naikintuvų tipo, kurie gali išvystyti 600 kilometrų greitį i valandą. Ta pačia proga amerikiečių spauda palygina sąjungininkų i vokiečių oro jėgas, ir atvirai sako, kad sąjungininkai ore turi visiską per svarą. Gamyba Anglijoje ir Prancuzijoje smarkiai pakilo, gi Vokietijoje krito, kadangi vokiečiai negauna reikalingų lėktuvų statybai žaliavų.

— STOKHOLMAS. Svedų priešlėktuvinės patrankos nušovė du vokiečių karo lėktuvus kurie neklaušė išėjimų neskrisiti per Svedijos teritoriją.

— STOKHOLMAS. Nakti iš 11 i 12 balandžio svedų fašistai rengė parsversmą, po kurio būtų pasikvietę Hitlerį. Vyriausybė smokslininkus susekė ir areštavo.

— VAKARU FRONTAS. Vokiečiai smarkiai puolė prancuzų sargybas, bet su dideliais nuostoliais buvo atmušti.

— BUDAPESTAS. Vengrijoje emė visu smarkumu veikti hitlerininkai. Vengrijos fašistai išvystė nepaprastą propagandą, kad kraštas dėtusi su Vokietija ir stotų i karą.

— LONDONAS. Anglai užėmė Faroc salas ir iškėlė ten sausumos kariuomenę.

— LONDONAS. Anglų spauda rašo apie Italijos ir Rusijos stojimą i karą Vokietijos pusėje ir teigia, kad demokratijos tokio žygio nenusigausios. Sąjungininkai pasiryžė kovoti visuose frontuose. Fašizmas apsirinka, jei jis mano, kad demokratijos esantios silpnės. Negu vergija žinonijai atnešes fašizmo = komunizmo blokas. Stojus i karą Italijai ir Rusijai, i karą taip pat stosianti Amerika, kuri lengvai nusversianti istorijos svarstyklės. Mussolini anglai išpėja nekišti i ugni savo pirštų.

— ROMA. Italų spauda puola sąjungininkus ir sako, kad Italija greitai stosianti karan Vokietijos pusėje. Italijoje pradėti kariuomenės manevrai ir investos maito kortelės. Mėšos italai gauna tikai 3 kartus i savaitę. Italu laivynas sitrauktas prie Dodekaneso, kad sutrukdytų sąjungininkų veiksmus Balkanuose. Argi Mussolini rimtai manytų surišti Italijos likima su Hitlerio likimu?

— RIO Dideli komunistų sąmokslą atidengė Rio policija prieš dabartinę krašto santvarką. Policijos agentai iejo i komunistų tarpą ir ją išsprogdino iš vidaus. Suimti vadai, spaustuės, slapta radio stotis. Yra suėmimų visuose estaduose. Šių ty. Rasti archyvai žymiai palengvina policijai darbą.

— RIO. Jau mes pranešėmė, kad Rio de Janeiro bus pastatytas aukščiausias namas visoje Pietų Amerikoje. Jis bus pavadintas «Palatium» ir atsisotos toje vietoje, kur dabar Teatro Opera ir Palace Hotel (Av. Rio Branco). Bus šimto metrų aukščio ir turės 32 aukštus. Sklypo kvadratinis metras toje vietoje kaštuoja 10 kontų.

— LA PAZ. Bolivijos Anduose hitlerininkai iškėlė kelias vokieškas vėliavas su svastika. Vyriausybė isakė vėliavas nuimti, tai vokiecininkai pakėlė didelį triukšmą. Pasitvirtina tiesa, kad užsienioose gyvenančių vokiečių didelė dauguma yra nuo pakaušio ligi padų hitlerininkai. Tik ko jie nevažiuoja i vokiešką rojų, o kitiems drumsčia ramų ir laisvą gyvenimą?

— TOKIO. Amerikiečių turimomis žiniomis, japonai stato si daug naujų labai didelio tonazo karo laivų — iki 100.000 tonų kiekvienas. Spėjama, japonai nori susilyginti su amerikiečiais.

— LONDONAS. Anglų povandeniniai laivai parodė nuostabią veiklumą prie Norvegijos krantų. Jie nuskandino eilę vokiečių laivų su kariuomenės ir amunicija bei maistu. Be to, vienas povandeninis torpedavo ir dviem šuviais pataikė i «kišeninį» kreiseri «Admiral Scheer», kuri labai apgadino. Šis laivas yra nuskandinto «Graff Spee» brolis — tokio paties didžio ir vienu laiku nuleistas juron. Aštuoni laivai turėjo po 10.000 tonų. Tai baisus smugis vokiečių karo laivynui.

Pažymima, kad vokiečių povandeniniai jau beveik nepasirodo, kadangi anglai juos baigia išgaudyti. Prie Norvegijos pasitaroju metu anglų lėktuvai nuskandino dar 3 vokiečių povandeninius laivus.

— BERLYNAS. Maisto kortelės investos ir bulvėms. Kiekvienas gyventojas gauna 3 nedideles bulveles dienai. Užimtoje Norvegijos dalyje gyventojai jau kenčia bada nes pristatyti maisto iš Vokietijos negalima, o kariuomenei reikia maitintis — tad ima iš gyventojų.

— LONDONAS. Anglų laivynas užblokavo rusų uostą Vladivostoką. Sąjungininkai sako, kad per šį uostą eina Amerikos ir Japonijos žaliavos Vokietijai.

— BUKARESTAS. Rumunija nutraukė kviečių ir gazolino eksportą i užsienius. Kadangi šios Rumunijos prėkės buvo vežamos daugiausiai i Vokietiją, tai reicho vyriausybė rumunų toki žygi vadina boikotu ir graso represijomis. Rumunija esanti pasirengusi atremti bet kuri svetimos valstybės kišimasi i jos vidaus reikalus.

— REYKJAVIKAS. Islandijos parlamentas paskelbė atskirias šią salą nuo Danijos, kurios karalius taip negarbingai pasidavė Vokietijai.

— MASKVA. Londonas buvo paskelbes iš Kauno gautą žinią, kad rusų vyriausybė atsisakanti leisti vokiečių kariuomenės transportą per Murmansko uostą. Šios savaitės pradžioje Molotovas pasiskubino šią žinią atsaukti pareikšdamas, kad Rusija leisiant vokiečius per savo teritoriją. Visam pasauliui jau senai aišku, kad plėšikai tarp savęs retai kada pykstasi. Rusų spauda i visas puses triubija hitlerininkų skleidžiamus melus, esą patys norvegai kalti dėl to, kas įvyko: jie esą labai nedėkingi, kad nepriėmė išskėstomis rankomis savo «globėjų».

— BUENOS AIRES. Argentinos sostinė Buenos Aires ištiko skaudi gamtos nelaimė. Jau kelinta diena lija kaip iš kibiro. Smarkiai pakilo Rio da Prata vanduo ir apėmė kelis kvartalus, ypatingai nukentėjo Belgrano sritis. Iš viso be pastogės liko 50.000 žmonių. Yra 20 prigrėrusių. Miestas skesta vandeny. Gatvėse susikiemas palai-komas laivais.

Potvynis ištiko ir Urugvajų. Colonia miestas ir geležinkelio linija užlieta. Gi Paragvajuje siutė baisus viesulas.

Ivykiai Norvegijoje

— HELSINKIS. Suomų savanoriai, kovoje namieje su komunistais atvyko i Norvegiją kovoti su komunistų sėbrais hitlerininkais. Visa esanti šiuo metu Suomijoje tarptautinė brigada vyksta i Norvegiją. Savanorių tarpe labai daug svedų. Yra ir keli lietuviai. Garbė tiems, kurie guldo savo gyvybę, kad pasauli nuo tarptautinių bandytų ir XX amžiaus piratų išgelbėtų.

— STOKHOLMAS. Pranešama, kad keleto Norvegijos uostų viršininkai buvo Hitlerio papirkti ir todėl vokiečiams taip lengvai pasisekė išsikelti i krantą. Be to, vokiečiai tuojau rado eilę išgamy, iš kurių Oslo mieste sudarė «teisėtą» Norvegijos vyriausybę su Qisling priekyje. Reikia stebėtis, kad ir didžiai kulturinguose Skandinavijos kraštuose parsidavėlių netruksta. Norvegai sugavo ir sušaudė Qisling «vyriausybės» žemės ukio ministeri.

— STOKHOLMAS. Anglų karo laivynas sunaikino vokiečių karo laivus, stovėjusius Narvik uoste. Nuskandinti 7 naikintuvai ir išimti vokiečiai iš miesto. Anglai išlaipino savo kariuomenę šioje ir kitose vietose.

— PARYZIUS. Prancuzų spauda paduoda žinias, koks santykis yra šiuo metu tarp vokiečių ir sąjungininkų karo laivynų. Sąjungininkai turi 2.694.000 tonazo, vokiečiai — 414.000. Taigi, sąjungininkų jėgos juroje yra daugiau 6 kartus didesnės, negu vokiečių. Reikia laikyti didžiausiu sąjungininkų laimėjimu, kad jie savo taktikos gudrumu išviliojo vokiečių laivyną i kovą, prie Norvegijos krantų parengdami jam mirtinus spąstus.

— STOKHOLMAS. Norvegijos karalius Haakonas VII išleido atsisaukimą i tautą, ragindamas visiems kiek išgalint priešintis isibrovusiam priešui, kuris taiką tautą užpuolė brutaliausiu budu ir žudo moteris ir mažus vaikus. «Dievas tesaugoja mūsų tėvynę», — baigia atsisaukimą karalius.

Ta proga pranešama, kad vokiečiai deda visas pastangas užmušti Haakoną VII. Jų bombonešiai dažnai puola tas vietas, kur spėja esant pasislėpusi valdovų ir mėto bombas bei kerata iš kulkosvaizdžių. Vienintelė jo kaltė yra ta, kad jis ištikimai pildo savo priesaiką — ginti krašto nepriklausomybę.

— STOKHOLMAS. Norvegijos karalius Haakonas VII tik per plauką išvengė mirties. Užimant vokiečiams sostinę Oslo, jis su sosto ipėdiniu Olafu ir kitais šeimos nariais pabėgo i krašto gilumą, nuolat persekiojamas vokiečių. Kelis kartus buvo priverstas slėptis miške nuo lėktuvų atakos, kurie skrido žemai ir šaudė iš kulkosvaizdžių. Vien na kulipka nukrito pro patalduovo peti ir atsimušė žemėn. Hitleris buvo isakęs Norvegijos karalių butinai suimti arba užmušti. Zveriskam nacizmui reikia nekaltyjų kraujo.

— STOKHOLMAS. Nuskandinta prie Norvegijos krantų daugiau 30 vokiečių laivų. Pranešama, norvegai turi slaptą ginklą savo krantų apsaugai. Tai yra iengti torpedų vamzdžiai uostuose 3 metrų gylyje povandeniu. Torpedos paleidžiamos iš tolo. Taip nuskandinti keli Vokietijos karo laivai.

— VASINGTONAS. Smarkiai žodžiais prezidentas Rooseveltas puolė Hitlerio žygi, lauzant Norvegijos ir Danijos neutralumą ir žudant jos gyventojus. Ne kai kurių valstybių laisvė yra pavojuje, o visa žmonijos civilizacija — sako Rooseveltas. Jo pozicijos Amerikoje labai po šio vokiečių žygio sustiprėjo.

— LONDONAS. Sąjungininkai nutarė sukonfiskuoti visus Danijos ir Norvegijos laivus, kurie šiuo metu plaukioja jurose. Toluomuse Rytuose jau dėsintys šių laivų sukonfiskuoti. Pranešama, kad norvegai su dūnais turi išleisti i vandenyms 4.000 laivų. Vokiečiai isakė visiems danų laivams plaukti i reicho arba neutralių valstybių uostus, tačiau Danijos atstovai Anglijoje ir Prancuzijoje ty laivų kapitonus liepė neklausyti vokiečių ir plaukti i sąjungininkų uostus. Paskiausios žinios sako, kad visi danų laivai plaukia i sąjungininkų uostus ir jurose prašo anglų laivyno globos. Užimdami Danija, vokiečiai manė sustiprinsią savo laivyną. Danija turi gausingiausių prekybos laivyną.

— LONDONAS. Anglų sausumos kariuomenė atkakliai ka uja si su vokiečiais Narvik mieste ir apylinkėse. 2600 vokiečių priešinasi šio miesto stotyje. Šiip jau visas miestas yra angliu rankose.

— BERLYNAS. Vokiečiai skelbia, kad ju kariuomenė pasiekė Svedijos siena, perkirsdama Norvegijos teritorija i dvi dalis.

— LONDONAS. Vokiečiai koncentruoja kariuomenę Danijoje. Manoma, ji skiriama gabenoti Norvegijon. Šiuo metu Danijoje jau yra arti 100.000 vokiečių. Danijoje jau iengtos vokiečių lėktuvu bazės, iš kuriu tie pakyla bombarduoti Danijos krantų ir laivyno.

— BERLYNAS. Vokiečių karo vadovybė skelbia, kad trys batalijonai norvegų paimti i nelaisve netoli Svedijos sienos. Vokietijos aviacija veikianči Norvegijoje visu smarkumu, kadangi norvegai neturi priešlėktuvinu pabuklu ir todėl negali kaip reikiant pasipriešinti.

— STOKHOLMAS. Vokiečių lėktuvai be perstojo skraido per Svedijos teritorija. Svedų priešlėktuvinė apsauga kelis vokiečių aparatus numušė.

— LONDONAS. Šiuo metu, kaip skelbia angliu šaltiniai, vyksta labai didelė juru kova Skagerrake tarp angliu ir vokiečių karo laivų.

IŠ LIETUVOS PADANGĖS

Fone 2-6262
dolar.
100 - 1 doleris
niekam nemoka

joje

MAS. Nuskar-
egijos kranų
iečių laivų. Pra-
ti turi slaptą
apsaugą. Tai
pedų vamzdžių
gylyje po
dos paleidžiamos
uskandinti keli
laivai.

ONAS. Smar-
zidentas Roose-
itlerio žygi, lau-
ir Danijos neu-
nt jos gyventojų
valstybių lais-
o visa žmonijos
ako Rooseveltas
merikoje labai
žygio sustiprėjo.

JAS. Sąjungininkai
onfiskuoti visus
rvegijos laivus,
plaukioja jūroje
Rytuose jau de-
y sukonfiskuoti
norvegai su dr-
lę i vandenyną
okteliai isakė
vams plaukti i
eutralių valstybių
Danijos atstovai
rancuzijoje ty lai
liepė neklausyti
kti i sąjungininkų
isios žinios sake,
lavai plaukia i
ostus ir jūrose
aivyno globos,
ija, vokiečiai mu-
savo laivyną
usingiausiaj preky-

NAS. Anglu su-
necė atkakliai ka-
ečiais Narvik mi-
kėse. 2600 voki-
šio miesto stoty-
visas miestas ty-

NAS. Vokiečiai
u kariuomenė pa-
siena, perkirs
s teritorija i dr-

NAS. Vokiečiai
uriuomenė Danij-
ji skiriama gaben-
i. Siuo metu Da-
arti 100.000 voki-
je jau irengtas
avu bazė, iš ko-
bombarduoti la-
ir laivyno.

NAS. Vokiečiai ka-
skelbia, kad trys
orvegu paimti
li Svedijos sienos
ziacija veikiant
isu smarkumu, ka-
ai neturi priešiek-
klu ir todėl nega-
nt pasipriešinti.

OLMAS. Vokiečiai
erstojo skraido per-
torija. Svedu prieš
sauga kelis voki-
numus.

ONAS. Siuo metu
anglu šaltiniai, v-
lelė jūrų kova Sla-
anglu ir vokiečių

KAUNAS. Naujieji Lietu-
vos protektoriai rusai i vidaus
reikalus nešikiša. Sovietų kariai
radę pas mus statines sviesto,
paltis lašnių, virtinės dešrų, ma-
nė, kad tai tik proagandai, ta-
čiau šią «propagandą» mes tesė-
jome ir todėl jų nuotaika da-
rosi labai abejinga. Jie gyve-
na visai užsidarę kuo tiek mes,
tiek jie patenkinti.

Vokietija noriai valgo mūsų
skanumynus, tačiau už juos auk-
so nežvangina, o prekių už juos
žada tik vėliau. Slūbuoja mūsų
pardavimas užsieniui; jis dabar
vyksta kita kryptimi ir kitokio-
mis prekėmis.

KAUNAS. Katalikų jaun-
sios kartos vadovybėje leidžia-
mas, XX AMZIAUS dienraštis
tapo ne tik geriausias ir jaunia-
usias savo turiniu, bet jis šiandien
ir gausiausias skaitomas dien-
raštis, jis pastoviai skaitytojų
prenumeratorių jau turi 33
tukstančius. Iki šiol dar nė vie-
ras dienraštis Lietuvoje neturė-
jo tokios cirkuliacijos. Antra
vietą užima liaudininkų «Lietu-
vos Žinios», o tautininkų po-
litikai taraujas ir iš valstybės
išdo remiamas «Lietuvos Aidas»
toli, toli atsilieks nuo katalikų
ir liaudininkų dienraščių. Kata-
likų leidžiamas savaitraštis «Mu-
sų Laikraštis» savo skaitytojus
prenumeratorių skaito jau iki
15 tukstančių, o kur dar kita
graži katalikų spauda. Taigi,
katalikai nesnaudžia!

Katalikai gražiai palaiko są-
tykius su liaudininkais ir jų
kariuonij sparnu. Santykiai pa-
remti korektiškumu. Visi rūpi-
nasi Lietuvos saugiu rytojumi ir
tam dirba.

VILNIUS. Atidarius Vilni-
je dar vieną valstybinę pradžios
mokyklą, Vilniuje dabar yra 65
valst. pradžios mokyklos. Len-
kams valdant buvo tik 46 mo-
kyklos. Vilniaus pradžios mo-
kyklos jau baigiamos aprūpinti
mokslo priemonėmis bei vado-
vėliais. Daliai neturtingų moki-
nių vadovėlius parūpino Vilniaus
miesto savivaldybės švietimo
skyrius, o kita dalis gavo iš Lie-
tuvos visuomenės suaukotų Vil-
niaus kraštui vadovėlių.

KAUNAS. Nepaprastieji šal-
čiai, kurie nuo pat Naujų Metų
neatleisdami kankino žmones,
gyvulius, ir augmeniją visoje
Europoje, vertė visus ne tik
nustebti bet ir susirūpinti atei-
tini. Baltijos jūra visu rytiniu
pakraščiu buvo užšalus per 50-
60 kilometrų. Nepaprastą žie-
ma susidomėjo ir mokslas. Pra-
dedama aiškinti, kad Golfo srovė
(Golfstrom) pasukus kita linke-
ne. Ar tai yra laikinas reiški-
nys, neišaiškinta. Šaltiams pasi-
darius didžiąją žmonijos rykšte,
prasidėjo visoki spėjiojimai. Žod-
žiū, niekas gyvųjų tokios žiemos
nepamena.

KAUNAS. Rytprisiuose
veikianti vienintelė lietuvių or-
ganizacija — Vokietijos Lietu-
vių Susivienijimas paskelbė at-
sišaukimą i lietuvių šeimams, kvies-
damas stoti i šią organizaciją.
Atsišaukimas parašytas, taikant
i lietuvių širdis ir jausmus, kad
atsibustu ir tie, kurie pradeje
nutautėti. V. L. Susivienijimo
pirmininkas yra V. Mačiulaitis.

PANEVEŽYS. Pernykšnia
statyba Panevežio apskrityje bus
vo labai gyva, siekusi daugiau
kaip milijoną litų. Praėjusiais

metais baigtos statyti trys nu-
būtinės mokyklos, o dabar dvi
murinės pradėtos Ramygalos ir
Seduvos miesteliuose. Tos mo-
kyklos statomos dviejų aukštų
ir su moderniais irengimais. Vi-
so Panevežio apskrityje yra 173
pradžios mokyklos, kurių kolk-
kas tik 100 teturi savo nuosa-
vas patalpas, likusioms tenka
pastatyti. Be to Panevežio ap-
skrityje statoma ir numatoma sta-
tyti daug plentų. Jau yra pas-
tatyta 52 km. plentų ir stato-
ma 24 km. ilgio plentas iki
Vabalinko.

VILNIUS. Lietuvos prem-
jeras A.Merkys pareiškia, Vil-
niuje turi būti daug pakeista,
kad tas miestas tiktų Lietuvos
sostinei, kadangi lenkai per
20 metų jį labai nudevėjo ir
apleido.

Jis pareiškė, kad Vilniuje ir
kraštie pirmiausia bus vykdytas
gyventojų surašymas. Paskuti-
nis surašymas vykdytas 1923
metais.

Be to, bus imtasi griežtųjų
priemonių prieš lenkus, gavu-
sius Lietuvoje prieglaudą ir
šiandienos sakalbių, ančių prieš
Lietuvos autoritetus.

VILNIUS. Nors Vilniaus
aps. gyventojų sudėtis tautiniu
atžvilgiu yra labai marga, ta-
čiau dauguma jų pakartotinai
prašo mokytojų lietuvių savo
mokykloms. Visur susidomė-
mas lietuvių kalba yra didelis
ir visl gyventojai, kurie jos ne-
moka, yra pasiryžę išmokti. Gy-
ventojų palankumas mūsų kraš-
tui ir tvarkai yra nemažas. Tas
duoda viltį, kad Vilniaus sri-
tis, bestvarkydama savosios—
lietuvių vyriausybės globoje,
greit prisikels iš to apsnudimo,
i kuri ji buvo nustumta, ir
greit susilies i viena organiz-
ma su visa Lietuva, ir buvu-
sios administracijos linijos pa-
darytos žaizdos negrįžtamai už-
selspti.

KAUNAS. Lietuvos kom-
pozitorius J.Dambrauskas pasi-
kalbėjime „Apie bažnytinę mu-
ziką ir jos puoselėjimą Lietu-
voje“ XX Amžiaus korespon-
dentui pareiškė, kad seniau-
sias lietuviškas religinio pobū-
džio muzikos kurinys yra gies-
mė „Sventas Dieve“ (Suplika-
cijose)

Yra nuomoniu, sako komp.
J.Dambrauskas, kad ši melo-
dija yra užsilikusi iš senovės
laikų Lietuvoje. Toji melodija
taip atlikusi lietuvių dvasia ir
ismigusi i sielos gelmes, kad
net išgalėjus krikščionybę lie-
tuviai giedodavo ta pačia gies-
me. Dvasininkija pakeitė ja ki-
tais žodžiais, o melodija liko ta
pati ir taip paplito ne tik po
Lietuva, bet ir Latvija ir Len-
kija. Neveltui esa seni žmonės
saka, kad giedant šią giesmę
pragaras dreba.

Kita grynai lietuviška religi-
nė giesnė yra kun. Strazdo—
Strazdelio „Pulkim ant kelio“
(giedama prieš sumą). „Nuos-
tabu“, sako komp. J.Dambraus-
kas, „kad tas žmogus, kuris ne-
pažinojo gaidų, sukūrė tokią
puikią grynai lietuvišką melo-
diją, kuria net lenkai pasiskoli-
no“.

Pažymėjęs, kad jei kas yra
gražu, tai prasiskverbia net
pro šovinizmo užtvartas, komp.
J.D. pareiškė: „Jei mes, pav.,
universalines religines gies-
mes istengtume perleisti per lie-
tuviškosios melodijos prizmę, i

bažnytinę muziką ineštume be
galo daug grožio, kurio pasau-
lis ligi šiolei nepažino.“

KAUNAS. Siuo metu Lie-
tuvoje nustatytos tokios mini-
mumo normos darbininku už-
darbiui: kaime—4 litai 75 ct.
dienai (iskaitant ir valgi), mies-
te—6 litai dienai (8val.) Mu-
siška's pinigais išeina, kad Lie-
tuvoje darbininkas mieste už-
dirba dienai 20s. Todėl ir kai
kuriu šia gyvenančiu lietuviu
kalbos apie skurdu gyvenimą
Lietuvoje yra arba neišman-
mas tikrosios padėties a ba pik-
tos agitacijos vaisius. Žinoma,
kaip visur taip ir Lietuvoje yra
skurdo, kadangi ne visi žmo-
nės dirbti nori ar uždribta lin-
ga sunaudoti geriams tikslams
ir moka. Tačiau moterų buklė yra
kurkas geresnė, nes naujai šie-
tu įstatymu girtuoklio vyro al-
gos didesnė dalis yra sulaukoma
ir išmokama jo šeimai.

KAUNAS. Lietuvoj yra
suorganizuota šalia Vilniui Va-
duoti sąjungos ir šalia Geleži-
nio Vilniaus Fondo dar viena
organizacija Vilniaus Kraštui
Remti, kuri mano gauti daug
auku iš užsieny gyvenančiu lie-
tuvu. Paskatinti užsienio lietu-
vių gausiai aukoti yra numaty-
ti Vilniaus raktai, kuri turės
teisės gauti kiekvienas aukos
nustatyta suma pinigų. Tje rak-
tai butu trijų rūšių. Sėkminges-
niam darbu naujoji Vilniaus
kraštui remti draugija yra nu-
mačiusi ikurti du minėtos drau-
gijos skyrius S. Amerikoj.

TAČIAU Amerikos lietuviuose
minėtos organizacijos projekta-
neranda pritarimo. Amerikos
Liet. Rymo Kat. Federacija dien-
rašyje „Draugas“ pareiškė, ka-
kad Amerikos lietuviai ne dėl
blizgiu dirbo, dirba ir dirbs.
Tuos pinigus, kurie bus išleiko-
ti Vilniaus raktams kalti, ver-
čiau tesunaudo, a vilniečiams su-
sėlpti.

Nereikalinga nė jokia nauju
organizacijų aukoms rinkti. Ka-
talikai turi savo Federaciją ir
per ją aukas Lietuvon slunčia.
Tajp darė lig šiol, tajp darys
ir toliau.

Amerikos lietuviu nusistaty-
mas yra pilnai pagrįstas. Nie-
o dar negalima butu pasakyti, jei
aukotojams butu duodamas at-
minčiai koks charakteringas, su
Vilnium bei jo praeitimi susi-
jes, ženklės. Bet Vilniaus rak-
tas yra tiksliai blogo skonio ir
skurdžios fantazišosi šmislas, pri-
monas masokerijos emblemas.

KAUNAS. Nuo kovo mėn.
5 d. prasidėjo lietuviškos kny-
gos propagandos mėnuo, kuri
surodė didiosios knygų leidyk-
los: Spaudos Fondas, Sakalas,
Dirva, Zinija, Sv. Kazimiero
Draugija ir kt. Ta diena lei-
diniai iki 1939 m. bus atpigin-
ti perpus. Daugiausiai gausios
literatūros.

KAUNAS. Lietuvos preky-
ba su kitomis valstybėmis 1939
buvo aktyvi 34 mil. litu.

KAUNAS. Apie Lietuva
propagandinė literatūra sveimo-
nis kalbomis paskutiniu laiku
žymiai padidėjo. Pribašiu kny-
gynui Kaune išleidžius eilę vei-
kalu: vokiečių kalb. prof. En-
gerio „Aus litauischer Dieh-
tung“. Iš lietuvių kurybos, trys
leidimai. Dr. Vorobjovo M.K.
Ciuclionis, der litauische Mader
und Musiker“. doc. J.Puzino

Nusikratykime vergiskumo atrugu

Vakarinėje Afrikoje yra neg-
tvarkos šalininku, reikia buti-
ri valstybėlė Liberija. Dar vi-
nai virsti maskolium? Ktu tau
sai nesena tenai buvo vergija.
Tačiau atsirado kilnesniu žmo-
niu sau, elė-baltuju ir pačiu juo-
džiu-kurie enė varytu smarkia-
propaganda už vergijos panai-
kinima. Po sunkios kovos jie
laimėjo. Liberija net buvo i
tu Sąjunga priimta ir davė iš-
kilminga pa ada, kad i nepri-
pažins toliau vergijos santvar-
kos ir ja ilgai nui viškai išgy-
vendins. Viskas tvarkoj. Rodos,
nėra nieko teisingesnio ir kil-
nesnio.

Tačiau ivyko nelauktas daly-
kas. Laisve atgave, vakarykš-
čiai vergai pasijuto lyg ana žu-
vis, bangos i kranta išnešta. i
Negras ir tajp neturi iniciaty-
vos-ka jau bekalbėti apie neg-
ra-verga. Ir šaisvintieji ver-
gai nevaliojo prisiderinti i lais-
vojo gyvenimo sąlygas nė sau
duonos užsidirbti. Ir ka gi jie
daro? Nagi, pilni pagiezos enė
linčiuoti viena po kito vergijos
priešus ir už ju pačiu išlaisvini-
ma kovojusius! Igu metu ver-
gija buvo sulaužusi šiu nelai-
mingu žmoneliu valia, užmušu-
si iniciatyva, ir jie vergijo-
je jau matė vienintelė tinkamia-
sia gyvenimo santvarka.

Negrų kamo apsieiai p. stebime
ir mes, lietuviai, savo tau ie-
ču tarpe.

Skaitytoju dėmesį mes čia no-
rime atkreipti i kai kuriu mu-
susipratusiu tautiečių žvejima-
si vakary. Šia ve gija—Rusj-
tergija. Nors musu tėvai—pro-
vėgiai šurpiausiu atsiminimu pa-
sakodavo ir tebepasako, a tos
vergijos meta, no.s lietuviu tau-
tos s ori a kuivnomiis raidėnis
kita užrašius Muravjovu ir
kitu smaugiku azijatu vardus,
Nors ir šiandieninė Rusij, o je
tuviai kentėjo solovku pragara
je—net per spauda. Didelis dži-
augsniu je pranešė, kad Vilnium
grizo rojaus laikai, vos tik bol-
ševikai u enė Lietuvos sostine.

Žmogui, kurio valia ir suprati
Lietuviu lietuviškai rašyti laik-
mas jau ilgosios vergijos satyp
raščiai reikalavo, kad Kaunas
ti. Azijatus ruskis jiems yra butu
prijungtas prie Vilniaus
toks lygiai idealas, kaip mažam
ir pasiduotu mažioskos Rosijos
vaikui jo motina. Sakytum, jie
yra isiliktine komunistai—dar bu-
tu bent kiek pateisinama. Bet
ne! Pagaliau, jei ir tajp butu
pagamintu ir čionai per Urugva
tai niekas negali suprasti, ko
ju siunčianu pamfletu. Ir nuos-
dėl, norint buti komunizmo san-

tvarkos šalininku, reikia buti-
ri valstybėlė Liberija. Dar vi-
nai virsti maskolium? Ktu tau
sai nesena tenai buvo vergija.
Tačiau atsirado kilnesniu žmo-
niu sau, elė-baltuju ir pačiu juo-
džiu-kurie enė varytu smarkia-
propaganda už vergijos panai-
kinima. Po sunkios kovos jie
laimėjo. Liberija net buvo i
tu Sąjunga priimta ir davė iš-
kilminga pa ada, kad i nepri-
pažins toliau vergijos santvar-
kos ir ja ilgai nui viškai išgy-
vendins. Viskas tvarkoj. Rodos,
nėra nieko teisingesnio ir kil-
nesnio.

Tiktai lietuvis yra vergas. Ir
kvailas vergas. Maskvai įsai
atiduotu visa Lietuva ir dar ke-
lis šimtus kilometru už Lietuvos
kad tik matiuska Rosija butu
didesnė (nes ji tokia mazytė)
išskėstoms raubomis jis grizu
išnešta. i vakarykšti junga, nes jis dar
nevalioja suprasti, kad Dievas
laisva žmogų leido i ši pasauli.

Negalėdami ko daugiau, mu-
gai apnuosami ir neapmokami
vergijos šalininkai skleidžia kva-
didesnė (nes ji tokia mazytė)
išskėstoms raubomis jis grizu
išnešta. i vakarykšti junga, nes jis dar
nevalioja suprasti, kad Dievas
laisva žmogų leido i ši pasauli.

Negalėdami ko daugiau, mu-
gai apnuosami ir neapmokami
vergijos šalininkai skleidžia kva-
didesnė (nes ji tokia mazytė)
išskėstoms raubomis jis grizu
išnešta. i vakarykšti junga, nes jis dar
nevalioja suprasti, kad Dievas
laisva žmogų leido i ši pasauli.

Sakytum, tai yra anekdotai.
Betgi kiekvienas musu esame
juos gardėje. Maskvos bernai ir
vergijos pančiu sužaloti musu
tautečiai tokius „virtinimus“
ir kartoja dideliu užsidegimu ir
atkaklumu fabrkuose, suėjimuo
se, o Argentinoje ir Urugvaju
je—net per spauda. Didelis dži-
augsniu je pranešė, kad Vilnium
grizo rojaus laikai, vos tik bol-
ševikai u enė Lietuvos sostine.

Šiol turėtieji patyrimai duoda
pagrindo triju valstybiu minis-
teriams daryti išvada, kad Bal-
tijos valstybiu vestoji neutralu
mo politika, lygiai kaip ir šiu
valstybiu prisimtieji isipareigo-
jimai ir iš viso ju pasirinktoikj
lajkysena atžvilgiu tu problemu
kurias yra iškelusi dabartinė
tarptautinė padėtis, visiškai ati-
tinka ju tvirta pasiryžima likti
ginkluotu konfliktu nuosalyje
ir laiduoti savo nepriklausomy-
bei ir apsauga. „Jie sveikina
kiekviena iniciatyva, kuri tu-
rės tikslo atstatyti valstybiu tar-
pe teisinga ir pastovia taika
ir, savo turimuju priemoniu
ribose, rems šiuo tikslu daromas
pastangas. Sia pačia prasme t
trys ministeriai priėmė su pa-
sitenkiniu taikingu santykiu
atstatyma tarp Suomijos ir
Sov. Sąjungos. Sekamoji, dvy-
liktoji, konferencija bus sušauk
ta Kaune, šiu metu rugs. mėn.

RYGA. Ivykusioj Batijos
Santarvės, t.y. Lietuvos, Latvi-
jos, Estijos u.s. reik. min. kon-
ferencijoj, kurioje buvo aptarti
ryšum su karu pasunkėjo ukio
ir transporto reikalai ir bendrai
apsvarstyta tarptautinė pa-
Po konferencijos išleistame ko-
munikate pažymėta, kad ligi

Kai Motina Meldziasi

(Ateltak is 3 pusl.)

Vieno apskrities miesto klebonijoje suskamba telefonas. Viskas karas prieina prie triubelės: „Kas čia“.

„Ligoninė. Mirštas ligonis skubiai reikalauja kunigo“.

Vikaras tuojau išsirengė. Laiko daug nebėliko. O ten gal gulė žmogus, kuris tik mirties valandą laukia kunigo. Ak, tie žmonės, žmonės! Vikaras juos gerai pažįsta: kol jie sveiki tebėra, atrodo, kad nepažįsta kunigo, kartais net juos gerokai pašneidžia, skaito laišvamaniškus šlamštus, kur jie visokiais būdais dergiami: Bet kai giltinė pažiūri į akis, tuomet jiems kunigas yra reikalingiausias žmogus, geriausias prietelius, kuriu gali atverti savo širdį ir atpasakoti visą gyvenimą.

Vikaras greitai pribuvo. Vos tik atvertė ligoninės duris, ligonis pradėjo šaukti:

„Kunige aš esu blogiausias žmogus pasauly!“

„Manau, kad taip nėra“ pasitobėjo vikaras.

„Tike, kunan, kunige! Aš noriu jums visą tiesą pasakyti. Aš esu pasileidėlis, paskutinis pasileidėlis. Nėra tokio biaueraus darbo, kurio aš nebučiau padaręs. Aš suvadžiojau kiekvieną kuri istengiau suvadžioti. Esu sėdėjęs kalėjime, plėšęs, apšmeižęs. Bet taip aš negaliu mirti, negaliu. Padėk, man, kunige, padėk! Dabar mane apleido visi draugai. Dabar aš supratau, kad visa, ką jie sakė, buvo kvailystė“.

„Nesijaudink, mielas drauge viskas bus gerai“, ramino jį vikaras atrodantis iš klausyti ligonio išpažinties. „Supranti apie ką dabar čia dalykas. Visą ką mes atlikim ramiai, tik nebijok, aš tau padėsiu“.

Po valandos ligonis mirė. Savo sielą sutaiškė su Dievu. Karščiai galėdamasis jis išpažino savo nuodėmes.

Vikaras išėjo namo, jo širdis buvo pilna džiaugsmo, kad dar paskutinę valandą galėjo gelbėti vargšui ligoniui. Eidamas pro šventoriu, jis užsuko į parapijos bažnyčią padėkoti Dievui už kunigo pašaukimą. Retai jam taip tenusvinta kunigystės grožis, kaip šiandien. Jis jautėsi lyg skenduoli paskutiniam akim mirksny iš šėlstančių bangų ištrauktas.

Sekanti rytą kažkas smarkiai pabeldė į jo duris. Išėjo nepažįstamas vyras ir pasisakė esą mišusiojo brolis. Valandėlė kunigas tyrinėjantį žiūrėjo į riimtą nepažįstamojo veidą. Tai buvo tas pats veidas, tos pačios akys. Bet taip pat pažymėtos nu puolimu, apie kuri jis vakar girdėjo. Atrodo, kad jis buvo sukrėstas dėl brolio mirties.

„Ponas kunige ar negalėčiau iš tamtos trumpai išgirsti, kaip mirė mano brolis? Už tai aš bučiau tamstai labai dėkingas. Dar maloniau būtų, jei tamsta apie parąšytum laiške ir vargšai mūsų motinai“.

„Mielai, pone! Prašau tik duoti adresą“.

Skausminga išraiška kuriai kunigas pastebėjo vyriškio veide, tariant jam motinos vardą, paskatino kuniga smulmeniškai išsiteirauti apie motiną ir broli.

Nepažįstamasis valandėlė susimastė ir pradėjo pasakoti: „Liudna istorija kurią dabar nuo manęs girdėsit. Mes asam kilę iš neturtingų namų. Mūsų tėvas buvo geras žmogus o motina labai pamaldi. Ji neleidavo mudviejų su broliu eiti į pasilinksminimus, bet visuomet ragindavo eiti į bažnyčia ir melstis. Tuo mudu negalėjome pakęsti. Vieną naktį pabėgome slapta ir išvykome į platų pasauli. Niekas nežinojo, kur mudu gyvenom ir kaip mudvicm sekėsi. Ne laiško niekuomet tėvams neparąšėme. Bastėmės po visą Lietuvą. Pagaliau apsisotėjome Klaipėdoj. Čia išmokome šaltkalvių amato. Mudviejų gyvenimas nebuvo geras. Giliai tikinčiu niekuomet mudu nebuvome. Skaitėmė, kas tik papuolė į rankas. Blogų raštų itakoje užgeso paskutinė tikėjimo kibirkštėlė mūsų širdyse. Mudu visur laukėmės. Draugavome su nupuolusiom moterim, nesigėdijom jokios nuodėmės. Ištikrįjau tai buvo gyvuliškas gyvenimas. Ir mudu viens antram pažadėjome, kad mirties valandėj nei vienas nekviessime kunigo. Bet štai brolis, kuris ir už mane buvo palaidėsnis, prieš mirtį atsivertė. Aš to nesuprantu. Taip tvirtai buvome pasižadėję nešauktis kunigo, tačiau brolis tai padarė. Ištikrįjau man tai yra mislė“.

„Ar manai, kad tavo brolio širdy nebebuvo užsilikę jokio kilnaus troškino?“ paklausė kunigas. „Gal but jis nebuvo jau taip sugėdęs kaip pats manai. Dažnai žmogaus sieloje rusena dar turėto tikėjimo į Dieva kibirkštėlė. Mirtis ar kitas koks didelis pergyvemas ją išučia ir didelę liepsną“.

„Aš nemanau kad jame būtų užsilikusi tikėjimo kibirkštėlė. Apie tikėjimą jis visada išsitarėdavo su panieka ir pašaipą. Bet štai ką aš turiu pasakyti: namuose motina niekada nepaliové meldusi už mus abudu, nors mes jai nedavėme jokio gyvybės ženklo. Taip — geroji motina dieną ir naktį kreipėsi į dangų už mudu! Mama, geroji mama...“

Ir žemai nulenkę vyras savo galvą. Iš jo akių ant žemės riedėjo kraštos, kaip perlai, asaros.

„Mano tėveliai yra labai geri ir jie viska žino.“

Tas jaunuolis turėdamas 16 metų, sako, „Ar žinote, mano tėveliai nėra tokie išmintingi kaip maniau ir jie galėtu būti geresni“.

Vyrukas 19 metu protauja šiaip, „Motina ir tėvas mano, jog viska supranta, bet aš juos galėčiau išmokyti keleta dalyku“.

O jaunas vyras, turėdamas 21 metus, sako, „Mano tėveliai visiškai jaunimo nesupranta ir nieko bendro neturi su juo“.

Trisdešimt metų vyras jau kitaip kalba, „Tėvai labai daug teisybės reikšdavo savo patariuose“.

Pagyvenęs 50 metų vyras visai teisingai mato, „Mano tėveliai buvo geriausi žmonės pasaulyje. Jie mokėjo duoti gražų patarimą reikalingame momente ir pavyzdingai gyveno“.

sijos, ja stengiasi permesti į užsienius. Kokia yra tikėjimo laisvė bolševikuose, rodo ir tai, kad neseniai grize iš Rusijos keletas lietuviu kunigu ir vyskupas Matulionis buvo pasmerkti neribotam laikui dirbti sunkius darbus tolimosios šiaurės miškuose vien dėl to, kad jie — kataliku dvasininkai.

Paskiausias žinios, ateinančios iš bolševiku okupuoto Vilniaus krašto, sako, kad lietuviai katalikai ir ten yra taip lygiai aršiai dėl savo religiniu isitikiniu persekiojami, kaip ir pačioj Rusijoje. Bažnyčios apdeda mos dideliais mokesčiais, kunigai išrenjami, mokyklose užginamos tikybos pamokos, o ju vieton įvedamos prieš ikybinės.

Rusijoje leidžiama visa oėlė knygų, kuriose stengiamasi išgriauti pagrindinės tikėjimo tiesos, įrodinėjant, kad nėra Dievo, nėra nemarios sielos kad Kristaus, kaipjo istorinio asmens, nėra buve ir t.t. Sia propaganda napsajitenkinama vien Rusijoje. Stengiamasi išplėsti ir užsieniuose.

Todėl religiniai klausimai šiandien yra labai aktualus. Katalikams yra pareigos giliau pažinti tuos pagrindus, ant kuriu yra pastatytas religinis gyvenimas — arčiau pažindamas tikėjimą, jo tiesas labiau pamils ir lengvai atremsi priešu daromus tikėjimui priekaištus.

Todėl „Sviesos“ puslapiuose šiais klausimais ir bus rašoma. Pirmoj eilėj apie Dievo buvimą. (Bus daugiau.)

tabu, kaip nekritiškai eilė lietuviu tokias kvailias pasakas kartoja kitiems, jomis neretai tiki ir džiaugiasi ar dusauja.

Gyvename radio amžiuje. Visas žinias visas pasaulis ino ta pačia diena. Nebukime panašus i Liberijos negrus ir negyvenkime gandai. Turėkime bent krisleli savigarbos. Bukime, kurie jau to labai norime, komunistinės santvarkos šalininkais, bet likime lietuviais. Nepasijilkime vakarykščių vergijos ir jos pančiu, nes toksai jausmas žmogų zemina.

Tik norėjome pasakyti. Mums aišku, kad už rusiška rubli tai daroma. Už ta pati rubli, kuri uždriba milijonai naujosios santvarkos vergu. Laisvas žmogus neprivalo ilgėtis vakarykščių vergijos metu. Lietuvio garbė to neleidžia.

Laiko bėgyje

Vienuolikos metu vaikutis kalba, „Mano tėveliai yra labai geri ir jie viska žino.“

Tas jaunuolis turėdamas 16 metų, sako, „Ar žinote, mano tėveliai nėra tokie išmintingi kaip maniau ir jie galėtu būti geresni“.

Vyrukas 19 metu protauja šiaip, „Motina ir tėvas mano, jog viska supranta, bet aš juos galėčiau išmokyti keleta dalyku“.

O jaunas vyras, turėdamas 21 metus, sako, „Mano tėveliai visiškai jaunimo nesupranta ir nieko bendro neturi su juo“.

Trisdešimt metų vyras jau kitaip kalba, „Tėvai labai daug teisybės reikšdavo savo patariuose“.

Pagyvenęs 50 metų vyras visai teisingai mato, „Mano tėveliai buvo geriausi žmonės pasaulyje. Jie mokėjo duoti gražų patarimą reikalingame momente ir pavyzdingai gyveno“.

sijos, ja stengiasi permesti į užsienius. Kokia yra tikėjimo laisvė bolševikuose, rodo ir tai, kad neseniai grize iš Rusijos keletas lietuviu kunigu ir vyskupas Matulionis buvo pasmerkti neribotam laikui dirbti sunkius darbus tolimosios šiaurės miškuose vien dėl to, kad jie — kataliku dvasininkai.

Paskiausias žinios, ateinančios iš bolševiku okupuoto Vilniaus krašto, sako, kad lietuviai katalikai ir ten yra taip lygiai aršiai dėl savo religiniu isitikiniu persekiojami, kaip ir pačioj Rusijoje. Bažnyčios apdeda mos dideliais mokesčiais, kunigai išrenjami, mokyklose užginamos tikybos pamokos, o ju vieton įvedamos prieš ikybinės.

Rusijoje leidžiama visa oėlė knygų, kuriose stengiamasi išgriauti pagrindinės tikėjimo tiesos, įrodinėjant, kad nėra Dievo, nėra nemarios sielos kad Kristaus, kaipjo istorinio asmens, nėra buve ir t.t. Sia propaganda napsajitenkinama vien Rusijoje. Stengiamasi išplėsti ir užsieniuose.

Todėl religiniai klausimai šiandien yra labai aktualus. Katalikams yra pareigos giliau pažinti tuos pagrindus, ant kuriu yra pastatytas religinis gyvenimas — arčiau pažindamas tikėjimą, jo tiesas labiau pamils ir lengvai atremsi priešu daromus tikėjimui priekaištus.

Kataliku padetis Vokietijoje

Nors pasaulio spauda mažai toliaus, nei šalies iš kurios jis ka teparaso apie Vokietijos karys rašytas, nei nurodyti kalėjimuose kenčiančiu vienuoliu vardai yra labai liudnos. Vienas asmuo apvažiaves prieš pora mėnesiu didele Vokietijos dali, rašo laiške iš vienos pietu Europos valstybės:

„Tukstančiai areštuotu, šimtai sušaudytu milijonai bėteisiu. Valdžia nori ir siekia ivairiausiomis priemonėmis visiško krikščionybės likvidavimo. Taigi, dabar kovoja prieš du frontu: vidaus ir išorės. Daugelis ir musiškiu (vieno vienuolyno) nariu sėdi šaltosiose. Vienoje vietoje visi namu nariai. Zymesniems tėvams udrausta sakyti pamokslus. Jaunimas — klierikai — kariuomenėje. Jei nori suzinoti smulkmenu, pasiskaityk bet kuri pagonu mišiu laikrašti. Visi laukiniu žmoni uaurumai, klata, kerštas, vagystės, melas ir t.t. yra ir moderniu pagonu krašte. Nėra nė vieno Dievo išakymo, kurio Vokietijos valdžia nebutu sulauzusi“.

Dėl vokietiu šnipu akylumo negalime nurodyti nei laiško au-

tuvoose, „frigorifikuose“. Yra keletas labai smulkiu lietuviu krautuvėliu. Amatinkai, kuri čia iš lietuviu labai maža, yra gyvena neblogai, bet paprastai darbininkai taip mažai uždirba kad žmoniškai pragyventi iš algos negalima. Vedusieji, vyras ir žmona, yra priversti abudu ieškotis darbo.

Musu broliai lietuviai keiviai Pietu Amerikoje kenčia labai skaudžias gyvenimo salygas ir daug ju, kurie tik turėjo iš ko grizo atgal i daug laimingesni gimtini krašta, bet dauguma turėjo pasilikti skursti sau nepalankiame krašte.

Dabar Argentinoje esama apie 35.000 lietuviu. Iš didelio skurdo jie ligi šiol neturi nė vienos savo bažnyčios ir nepajėgia pasistatyti. Todėl keletos lietuviu kunigu bandymas tenai apsigyventi neturėjo pasisekimo.

Marijonu Vienuolija, pakartotinai maldaujama, tenai metai atgal nusijuntė savo trys lietuvius misijonierius. Atvykusių kunigai misijonieriai turėjo kreiptis įpriglaudos i vietos žmones — ispanus.

Po dviejų mėnesiu gyvenimo prie ispanu seleziečiu, lietuviai misijonieriai išsnuomojo maža nameli, neturtingoje miesto dalyje, kame lietuviai tirščiau gyvena. Namelio viename kambaryje isitaisė kopyčija Mišioms laikyti, kita kambari panaudojo ir zakrastijai, o likusiuose dvejose apsigyveno trys kunigai misijonieriai.

Tad šuo metu vyriausias Argentinos kataliku rupestis — pasistatyti nuosava bažnyčia, kuriai Amerikoje yra renkamos aukos. Aukas renka kun. J. Jankaitis. Netrukus jis grįsta iš Amerikos Argentanon.

Juodžemis labai derlingas — nėra trąšu nereikalingas. Gerai uždera kviečiai, kukuružai, linai. Klimatas karštas, i kadangi vietiniai žmonės žemdirbyste tingi užsijinti, ta darba daugiau atlieka atėjunai iš Europos.

Lietuviai vengia ukio darbu, nes savo ukniui isigyti reikia nemažo kapitalo. o dirbti pas ukininkai labai nepastovus darbas, nes darbymečiui praėjus reikia grįzi i miestus, ir, kolei atsiranda kitas darbas, pritrūksta laupmenu ir maistui.

Dauguma Buenos Aires miesto lietuviu dirba mėsos šaldy-

muose kenčiančiu vienuoliu vardai yra labai liudnos. Vienas asmuo apvažiaves prieš pora mėnesiu didele Vokietijos dali, rašo laiške iš vienos pietu Europos valstybės:

„Tukstančiai areštuotu, šimtai sušaudytu milijonai bėteisiu. Valdžia nori ir siekia ivairiausiomis priemonėmis visiško krikščionybės likvidavimo. Taigi, dabar kovoja prieš du frontu: vidaus ir išorės. Daugelis ir musiškiu (vieno vienuolyno) nariu sėdi šaltosiose. Vienoje vietoje visi namu nariai. Zymesniems tėvams udrausta sakyti pamokslus. Jaunimas — klierikai — kariuomenėje. Jei nori suzinoti smulkmenu, pasiskaityk bet kuri pagonu mišiu laikrašti. Visi laukiniu žmoni uaurumai, klata, kerštas, vagystės, melas ir t.t. yra ir moderniu pagonu krašte. Nėra nė vieno Dievo išakymo, kurio Vokietijos valdžia nebutu sulauzusi“.

Dėl vokietiu šnipu akylumo negalime nurodyti nei laiško au-

Kunigai Marijonai Argentinoje

tuvoose, „frigorifikuose“. Yra keletas labai smulkiu lietuviu krautuvėliu. Amatinkai, kuri čia iš lietuviu labai maža, yra gyvena neblogai, bet paprastai darbininkai taip mažai uždirba kad žmoniškai pragyventi iš algos negalima. Vedusieji, vyras ir žmona, yra priversti abudu ieškotis darbo.

Musu broliai lietuviai keiviai Pietu Amerikoje kenčia labai skaudžias gyvenimo salygas ir daug ju, kurie tik turėjo iš ko grizo atgal i daug laimingesni gimtini krašta, bet dauguma turėjo pasilikti skursti sau nepalankiame krašte.

Dabar Argentinoje esama apie 35.000 lietuviu. Iš didelio skurdo jie ligi šiol neturi nė vienos savo bažnyčios ir nepajėgia pasistatyti. Todėl keletos lietuviu kunigu bandymas tenai apsigyventi neturėjo pasisekimo.

Marijonu Vienuolija, pakartotinai maldaujama, tenai metai atgal nusijuntė savo trys lietuvius misijonierius. Atvykusių kunigai misijonieriai turėjo kreiptis įpriglaudos i vietos žmones — ispanus.

Po dviejų mėnesiu gyvenimo prie ispanu seleziečiu, lietuviai misijonieriai išsnuomojo maža nameli, neturtingoje miesto dalyje, kame lietuviai tirščiau gyvena. Namelio viename kambaryje isitaisė kopyčija Mišioms laikyti, kita kambari panaudojo ir zakrastijai, o likusiuose dvejose apsigyveno trys kunigai misijonieriai.

Tad šuo metu vyriausias Argentinos kataliku rupestis — pasistatyti nuosava bažnyčia, kuriai Amerikoje yra renkamos aukos. Aukas renka kun. J. Jankaitis. Netrukus jis grįsta iš Amerikos Argentanon.

Juodžemis labai derlingas — nėra trąšu nereikalingas. Gerai uždera kviečiai, kukuružai, linai. Klimatas karštas, i kadangi vietiniai žmonės žemdirbyste tingi užsijinti, ta darba daugiau atlieka atėjunai iš Europos.

Lietuviai vengia ukio darbu, nes savo ukniui isigyti reikia nemažo kapitalo. o dirbti pas ukininkai labai nepastovus darbas, nes darbymečiui praėjus reikia grįzi i miestus, ir, kolei atsiranda kitas darbas, pritrūksta laupmenu ir maistui.

Dauguma Buenos Aires miesto lietuviu dirba mėsos šaldy-

Tuscios bedevių pastangos

Musu laikais mėgstama kalbėti, kad tikėjimas yra kiekvieno žmogaus privatus reikalas, kad kiekvienas turi teisės apsispręsti pagal savo isitikinimus. Tačiau gyvenimo praktika ka kitas sako... Visi tie, kurie taip mėgsta skelbti šazines laisve, ypač bolševiku Rusijoje, ta laisve visiškai iš žmoni atėmė. Kad tai nėra vien tušti ždžiai, štai faktai. 1933 metais bolševiku Rusijoje centralinės bedeviu tarybos išleistame „Priešre liginiamė vadovėlyje“ rašoma, kad minėto vadovėlio tikslas yra mokyti kovoti prieš religija, įrodinėjant, kad ne tik nere-

ikalinga religija, bet net kenksminga, ypač proletariatui.

Bukarinas savo išleistame komunizmo katekizme „Komunizmo ABC“ sako, kad religija ir komunizmas tiek teorijoje, tiek praktikoje yra du nesuderinami dalykai.

Dar daugiau. Bolševiku vyriausybė ne tik nepaliekia laisvės piliečiams religijos atžvilgiu laisvai apsispresti, bet iš tikinčiųjų širdziu tikėjimą prievarta stengiasi išrauti. „Bezbožninku“ spauda ir organizacijos yra finansuojamos sovietu valdžios pinigais. Savo propaganda nepasitenkina vien Ru-

Skaityk ir platink „SVIESA“

SVETIMŠALIŲ REGISTRACIJA IR „CAR

TEIRA DE IDENTIDADE MODELO 19

SULIG NAUJU ĮSTATYMU, KAINA PAPIGINTA.

AGENCIA RALICKAS

tiekia visas tuo reikalu žinias ir pri- ruošia visus dokumentus „Carteira“ galutinai išgauti už 58\$000.

Raštinė atidaryta nuo 8 iki 18 val.

Rua dos Gusmões, 324

(netoli Gabinete de Investigações).

Bondés iš Largo São Bento: 1, 2 ir 13.

Parduodamas

kampinis sklypas ant ALTÓ DA MOOCA, NETOLI NUO BONDÉS. KREIPTIS PAS VINCA BILUNA, RUA CANINDÉ, 539.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus foto- grafijų srity. Specialybė pa- didinime, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus foto- grafijų reikalais. Daro iš foto- grafijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 447 (senas nr. 103) Tel. 4-5576

SÃO PAULO

Lietuvių Jaunime,

Dėykit gražiai pasiūtus rū- bus. Siuvami sulig nauju- sėjų mādų vyriški ir mote- riški kostiumai ir paltai. Darbas garantuotas. Dar- bas atliekamas nebgliau kaip S. Paulo centre, bet daug pigiau.

PAULO AMBRAZEVIČIUS

RUA CICLAMES nr. 52

Villa Bella.

PARSIDUODA NAMAS iš trijų kam- barių virtuvės ir du barakai žemės 365 m. kvadr. ir prieštis 10 m. tik už 16 kontų. R. Ibiterama, 53. Adomas Jaru sevičius, Parque Vila Prudentė arti bondės.

Dr. João Hamati

BENDROJI KLINIKA

Gimdymai, operacijos, moterų ir vai- kų ligos, sifilis. Priėmimas kiekvieną va- landą dieną ir naktį. Rua Dr. Ama- dor da Cunha Bueno, 202. Vila Lucia—via Villa Zelina.

D-ras

A. Jazara Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus, veneros ir moterų ligų specia- listas. Chirurgija. Priėmimas nuo 9— 12 v. ryto ir 3—7 v. v. Ladeira Por- to Geral, 12, 2 andar salės 4 ir 5. (kampas rua Boa Vista e 25 de Março). Gyv. butas ten pat 5 aukšte. Telefonas 2—5068.

Kas gieda -- dukart

meldžiasi

NEGALIMA GRAŽIAI GIEDOTI BAŽNYČIOJE BE

VARGONU

TAUTIEČIAI! Mūsų garbą neleidžia, kad pirmojo ir vlenintelė Lietuvoskoji bažnyčioj vietoje Pietų Amerikoje čirpintų kokija palaikė katarinką. Mes norime, kad joje galingai gautų moderniški vargonai ir keltų mūsų dvasią maldai, vestų mūsų mintis į Dievą. Tik tokį vargonai pritinka mūsų, lietuvių, bažnyčiai!

KATALIKAI! Kolonijos Kapelionai, vyk- dydami Jūsų pageldavimus, tokius vargonus yra Jūsų bažnyčiai jau užsakę. Po dienos kitos jie jau bus pastatyti bažnyčioje. Tai bus tokį vargonai, ko- kių Jūs norėjote, kokių Jūsų bažnyčiai yra verta. bus moderniškesni vargonai São Paulo mieste. Ne- pilsant to, kaina yra reklaminė, nes vargonus, ku- rie kainuoja 120 kontų, fabrikas pardavė už 65 kon- tus. DABAR TARKITE SAVO ŽODI IR JŪS!

65:000\$000 --- didelė suma.

Vienam ji būtų nepakeliamu, tačiau visieus ji yra tik menkniekis. Aukokime kiekvienas savo dalį — daugiau ar mažiau, kaip kuris išgalime. Mažiau, paskirkime bent vienos dienos uždarbį kas mė- nuo, kol baigsime išmokėti skola. Kas daugiau už dirbame, daugiau aukokime. Kas milą — tai milą, kas dešimtinę — tai dešimtinę, kas šimtinę — tai šimtinę, o kas kontą tai jau visą kontą.

ATSIMINKIME: Neturės teisės susi- pratusių lietuvių katalikų sąvęs laikyti tas, kuris liks kurčias savo bažnytelės reikalams.

Dievas su juo!

VARGONAI TARNAUS JUMS VISIEMS IR VISOMS BUSIMOMS KARTOMS.

TODĖL VISI, VISI, VISI

AUKOKIME VARGONAMS!

PREFERIDA!

Kas nori tapti tūringu, tesikreipia į loterijos namus „Prefe- rida“. Ten garantija pilna.

Vaistinė Dom Bosco

Savininkas Juozas Lukoševičius

Didelis pasirinkimas įvairių rūšių vaistų — vietinės gamybos ir užsienio. Lietuviams daroma nuolaida!

Rua Bom Pastor, 18 Ypiranga

Tel.: 3-0100

SIUVYKLA „ESTAN“

Rua Conceição, 11

STASIO ŠLIKTOŠ

Gerai žinoma visiems lietuviams

RUA DA CONCEIÇÃO 79-A,

Fone: 4-1940 (prie pat stoties Luz) atidarė naują skyrių — antrą siuvyklą, prie stoties Luz. Ten yra ir gyvenamas butas.

M. M. KOGANO LABORATORIJA

MEDECINISKAS ISTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapimo ir išmatų.

Sifilio ir gonorėjos nustatymas.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 242 3-as aukštas. Priėmimo valandos nuo 9—12 ir 3—7. Sekmadieniais 10—12

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS (Visose stadijose—aštrus ir kroniškas), SIFILIS Greitas ir moderniškas gydymas.

Priėmimas nuo 9—12 ir nuo 2—7. Sekmadieniais 11—12. Lengvos mokėjimo sąlygos.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218. Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

DARŽAI IR ŪKIAI

Netoli stoties Carvalho de Araujo, suburbio Central do Brasil parduodama geriausios žemės daržams ir nedideliems ūkiams. Žemė apaugusi mišku. Yra pakankamai vandens. Žemės kaina — tik 300 — 400 reišų kvadratinis metras. Geri ke- liai ir arti esančios stotys duoda galimybės užvesti paukių ūkį, versti daržininkystę, kitokių kultūrų auginimu ir įrengti polsio namus.

Sklypai nuo 10.000 metrų išismokėjimui pradėdant nuo 50\$000.

Savininkas: Cia. de Agr. Imigração e Colonização. Pardavimų Raštinė: Rua José Bonifacio, 98—1º andar—sala 4 Tel. 2-7549. S. Paulo. Sekmadieniais ir šioadieniais ištisą savaitę galima teirautis vietoje, krantuvėje prieš Carvalho de Araujo stotį pas ANTONIO KIRSTEN.

Traukiniai iš stoties Norte išeina: 7,54, 9,05; 10,04 11,10; 12,14; 14,30.

Registruota nr. 45 iš 10-12-38, trečioje apylinkėje.

Dantistė LEVKOVIČ

Su ilga praktika Europoje ir čia, São Paulo, gydo dantis be jokio skausmo, trunka talp- pat be skausmo už 5\$000, idė- da parcelano ir sidabro plom- bas už 10\$000 su pilna garantija.

R. Silva Pinta 264.

SVIESA

GAUNAMA ŠIOSE VIETOSE: Redakcijoje: Convento S-to An- tonio do Pary, Villa Zelinoje pas kun. Ragažinską, rua Sete 58 ir pas platintojus. Mieste gaunama: Largo da Sé prie laikrodžio, prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Luz stotyje, Rua José Paulino ir kampas rua Couto de Maga- lhães. Bom Retire: Rua Aymo- res ir kampas rua Carmo Cin- tra, kioske rua José Paulino ir kampas Silva Pinto, Lapoje kioske prie stoties, Villa Anas lazijoje — Rua Camacan, Kiri- lausko krantuvėje, Canindė Rua Canindė, 478, ir pas Sko- rupski. Mokoje: — kampas rua da Mooca ir av. Paes de Bar- ros kioskoje ir Rua P Mooc 1721.

SVIESA

— LUZ

PADEKA.

Visiems, atsilankiusiems i gedimias pamaldas už brangaus musu Brolio ir Svogerio Kun. Lado Draugelio vėle Vila Zelinos Lietuviu bažnyčioje š.m. balandžio mėn. 11 d., reiškiamo nuosirdžia padėka.

Ypatingai dėkojame Gerb. Klebonui P.Ragažinskui, Kun. Kap. A.Armijui, Muz. J.Stankui, p. Ginevičienei ir kitiems, gausiai pamaldose dalyvavusiems, ir gražiomis gėlėmis papuošusiems bažnyčia ir katedra.

Seserys: Apolonija ir Petronėlė Draugelytės ir Svogeris: Feliksas Cemarka.

„SVIESOS“ REDAKCIJAI.

Lietuvių Rymo—Kataliku Sv. Juozapo Bendruomenės Valdyba prašo paskelbti sekanti:

Brazilijos Lietuvių Organizacijų Centro Valdybos ir Tarybos žiniai Lietuvių Rymo—Kataliku Bendruomenė, imdama dėmesin faktą, kad pagal Brazilijoje šiuo metu vykiančius dekretus—sta ymus B.L.O.Centras negali realizuoti pagrindinio savo tikslo—organizuotis savaraiskos pagrindu tarp savaraiskos organizacija,

kad dabartinė B.L.O.Centro vadovybė nevisus narus—organizacijas lygiomis traktuoja teisiu ir pareigu atžvilgiu,

kad B.L.O.Centro autoritetas panaudojamas paskiru asmenu interesams ginti apie tai nepašalinant Centro įeinančių organizacijų, kad neįstengiama su daryti tokios B.L.O.Centro vadovybės, kuri turėtu visu nariu pasitikėjimą,

is B.L.O.Centro išstoja.

Liet. Rymo—Kat. Sv. Juozapo Bendr. VALDYBA. São Paulo, 6 bal. 1940 m. P.S. Šis nutarimas i eiktas B.L.O.Centro vadovybei.

Red. prerašas: Šis Bendruomenės Valdybos nutarimas visais balsais patvirtintas Bendruomenės visuotinio susirinkimo, ivykusio pereita sekmadieni, balandžio mėn. 14 d.

RUOSKIMES KERMOSIUI

Praėjusiais metais suruoštas pirmas kermosius gryo pelno davė 4:500:000. Reškia, darbas ir aukos pasiekė savo tikslą. Tuo budu buvo paremti mokyklos ir bažnyčios reikalai.

Šiais metais kermosius nuarta suruošti birželio mėn. Laiko jau neperdaugiausia, o paruošiamųjų darbu daug. Netrukus prasidės auku rinkimas. Visu pareiga yra sulyg savo išlaidas ka nors paaukoti. Jei neluime tinkamo daikto, tai viena kita milreisa, už kuri bus galima supirkti reikalingu fantu. Jeigu priseitu pirkti visi fantai, tai pelnas labai sumaėtu. Daug ar mažai gausime pelno—priklausys musu darbo ir aukingumo. Kermosius yra proga paremti mokyklos, bažnyčios ir salės statymo reikalus.

Kermosius metu visas dienas gros dudu orkestras.

„CIRKAS“ BE PINIGU.

Pirmadieni po pietu Vila Zelinos aikšėje praeiviai turėjo

progos keliolika minučių matyti cirka be pinigų. Buvo taip. Trys musu tautiečiai is Vila Zelinos apylinkės, matyt, po pagamento, vienoj parduotuvėj nušivaišino „Izabelės asaromis“.

Ikausė tautiečiai pradėjo demonstruoti savo jėgas. Krautu vėj buvo per ankšta, tad išsines dino aikštėn ir ėja visu triju prieš visus tris prasidėjo „karas“.

Daugiausia nukentėjo nosys, antakiai ir drabužiai, nes susikibe parkrito žemėn ir voliokiosi, lyg katinai durnažoliu persiėdė.

Su sudaužyta antakiais, nu galastom's nosimis, gatvės vaiku stumdomi, trys didvyriai atsimušdami i stulpus ir tvoras nusvyravo namon. Vienas dar vos dvidešimt su viršum metu o kiti du jau vede, daugiau keturiasdešimt metu vyrai. Sitoks elgesys labai žemina lietuviu varda.

— Sekmadienio vakare „karas“ ivyko ir J.Baranausko parduotuvėje, Mokoje. Visi laikraščiai apie tai rašo. Lietuvi, negražul!

STAIGA SUSIRGO.

Pirmadieni Agota Baranauskienė, gyvenanti av. Parque Vila Prudente, 89, staiga susirgo, nustodama kalbos. Spėjama, kad galvoj isliejo kraujas... Ligonė yra jau 65 metu amžiaus.

L.K.MOTERU DRAUGLJOS SU SIRINKIMAS.

Saukiamas ši sekmadieni pusian trečios val. po pietu mokyklos patalpose Atvykite punktualiai.

— BENDRUOMENES choras ruošia nauja dainu repertuarą. Neužilgo žada duoti koncertą ir per radio dainuoti.

— VILA ZELINOJ jau beveik visii žemės sklypai išpirkti. Statyba eina smarkiai. Kas savaitė vis pradėdama statyti po du, tris naujus namus. Daugumoj vis lietuviai. Vila Zelina—tikras lietuviu centras.

VAIKU PIKNIKAS.

Balandžio mėn. 21 d. ši sekmadieni, bus vaiku popietis—piknikas Vila Zelinos apylinkėse. Piknike gali dalyvauti mokyklinio amžiaus ir jau mokykla baigusieji. Programa žada buti labai idomi. Antra val. visi turi rinktis prie bažnyčios o is čia bus einama i laukus.

— MOTINOS DIENA, kaip teko patirti, kuri bus pirmą gegužės mėnesio sekmadieni, šiais metais ruošiamasi išpuodingai minėti.

NEISMANYMAS AR NEDEKINGUMAS.

Norėtume paljesti viena labai svarbu klausima, kuris, mu su manymu, nėra sutvarkytas taip, kad neštu daugiausia naudos. Turime galvoj musu Kolonijos moksleivius—stipendinius.

Kolonija seka juos jau ne nuo šiandien ir turime pasakyti, beveik visais jais ligi šiolei teko nusivilti. Lietuviškuose parengimuose jų nematyti, Lietuviško darbo talkininkais taip pat jie nenori buti. Lietuviškuose

choruose, vaidinimuose, organizacijuose taip pat nedalyvauja. Gauni išpuđio, kad jie kažkur dingsta be garso ir žinios.

Ak, ne: ju daugelis labai uolus vietiniu sporto ir kitoku rataliu nariai, nevienas dėl to lieta ka net „žiemavoti“ toje pačioje klasėje. Bet šie „studijozai“ ne užmiršia savo laiku ateiti pasiimti stipendijos, kurias jiems teikia lietuviai.

Reikėtu rimčiau kompetentingiems asmenims i ši reikala pažiūrėti. Augintis savo lizde gegužiu ku mums nebėra jokios prasmės. Stipendijos tu čia buti ne tiems, kurie turėjo geres ne mokytojo aki, kuriu tėvai pritaria karčiamos politikai, bet biems, kurie yra gabus, kurie nesisalina lietuviu ir jau dabar duoda tikru vilčių, kad stipendija bent kiek naudos mums ateityje atneš. Priešingu atveju iš stipendininku naudos pasisemsime tik tiek, kiek pasisemiame su rečiu vandens.

Ta pačia proga mes norėtume atkreipti visuomenės dėmesį i ir i kita reiskini—i kai kuriu musu mokytoju neigiamas nusistatymas jaunimo organizavimo ir lavinimo atžvilgiu.

Musu turimomis žiniomis, vienas mokytojas pareškė, kad jis šalinsias iš mokyklos mokinius jei jie be jo malonybės leidimo lankysia jaunučiu chora ar dalyvausia, kaip atstai vai ku rolėse, parengimuose. Sakytum, tai daro pedagoginiais sumetimais, bet ne! Tai daroma iš neapykantos kitu, ne bandierantės, organizacijų atžvilgiu.

Kad vaikai visa popiete praslančioja gatvėse, biauarius žodžius i praevius svaidydami ar futbolą—spardydami lokiam pedagogui nerupi. Ir gauname rezultate štai ka: baige musu pradžios mokyklas vaikai visiškai nutolsta Lietuviškos Kolonijos. I toki kai kuriu pedagogu obskurantizma reikia neatidėliojant atkreipti dėmesys ir reikala sutvarkyti, Busime priversti kita proga paskelbti pavandėmis lietuviškojo darbo trukdytojais, atsėdusius švietimo sostuose.

KREPSINIO SAVITARPIO ČEMPIONATAS.

jo Bendruomenės krepšinio savitarpio čempionatas, kuriame ir turėtu sopnuomok g o r e a l y p a n t r a v i e t a l a i m ė j u s i u k o m a n d u žaidėjai gaus dovanas—medalius. Pirmai komandai bus paskirta dar viena premija, kuri pasiliks, kaip pirmojo savitarpio čempionato atmintis, pačiam Bendruomenės klubui.

Praėjusi sekmadieni susitiko „A“ komanda su „E“ komandos sastave žadė: A.Petraiti, J.Ambrazevičius, J.Sepetauskas, F.Dilys ir J.Mouira.

„E“ komandoj: P.Bendžius, P.Danielius, J.Stankevičius, J.Jukauskas, V.Juškenas, ir J.Kižys.

Rungtynės baigėsi neaukta „E komandos pergale 9:18.

„A“ komandoj krepšius imetė J.Ambrazevičius—2, ir F.Dilys—7.

„E“ komandoj E.Jukauskas—6, P.Danielius—4, J.Stankevičius—3, Bendžius—3 ir V. Juškenas—2.

Ateinanti sekmadieni susitiks komanda „B“ su komanda „D“, „B“ komandos sastatas: J.Tikonenka, K.Petrokas, B.Mac

kus, R.Pokrauskas, A.Strazdas Komandoj „D“—J.Bagdžius, V.Savelis, A.Sakalauskas, J.Grašys, J.Krumšlys, ir V.Sukys.

Zaidimo pradžia—9 val., baiga—10 val. ryto.

Šio sekmadienio žaidimas bus idomus nes abidvi komandos nusistatiusios energingai kovoti dėl pirmuju vietu.

— BENDRUOMENES futbolistai ši sekmadieni susitiks su „Parque da Mooca“ komanda Rungtynės bus Bendruomenės aikšėje.

KARŠTA „BOBU VASARA“

Šiomet nepaprastai didelės kaitros siaučia visoje Brazilijoje. Ir São Paulo mieste karšta, nors čia visuomet švelnesnis esti klimatas. Tai braziliškos „bobu vasaros“ špota, nes jau prasideda ruduo. Lietuvoje paskutinės karštesnės vasaros dienos buna apie buiviakasi. Ar skaitytojas atsimeni tuos baltus voratinkliu siulus, kuriais vorai nuraizgydavo visus laukus ir kurių daugybės plaukdavo ore be vėjo? NEGRAZIOS PRIEMONES.

L.K.J.S.B. „VYTIS“ choras šventia penkerių metų kultūrinės veiklos sukakti.

Ta proga rengia gražų koncertą lietuviškai kolonijai, kad visi dainų mėgstantieji tautiečiai galėtų pasigerėti Vyčių pasiektais laimėjimais ir išgirsti eilę naujų, dar niekenu mūsų tarpe nedainuotų, lietuviškų dainų. Koncertas buvo rengiamas gegužės mėn. 4 dieną. Tačiau kita jaunimo organizacija—„Rytas“—parodė savo dideli nedraugingumą, pikta valia norėdami pakenkti „Vyčių“ koncertui, prieš aiškų B.L.O.Centro nutarimą, rengdami tu patia dieną konkurencini parengimą—vakarą. Tai labai negražus ir lietuvišką jaunimą žeminantis poelgis. „VYTIS“ to nedarė, kai „RYTAS“ savo sukakti šventė.

„Vyčio“ Valdyba nutarė pasirodyti džentelmeniškėsnė ir savo koncertą atidėjo kitam šeštadieniui—gegužės mėn. 11 dieną. Lauksime, ką „draugai“ šiai dienai išgalvos... Visa tai, be abejo, turi parodyti „Ryto“ gerus norus—bedradarbiuoti, apie kuriuos viešai tiek daug kalba, prieš kuriuos už kulisų mažiau išsijuosę dirba.

Veidmainingumas nepritinka lietuviams.

LAIKRODŽIU GYDYTOJAS

Lietuvis Pijus Radzevičius

Vila Zelinoj atidarė laikrodžių oficiną. Taiso ivairių firmų ir stovio laikrodžius, ideda naujas dalis ir t. Patarnavimas greitas ir sažiningas. Tautiečiams nuolaida. Vila Zelina rua 9. Telneuis galima Baužio ir Jurgelvičiaus krautuvėje prie aikštes Vila Zelina.

Pirma karta musu kolonijoje

ivyks toks puikus lietuviškos dainos koncertas, kuri š. m. gegužės mėn. 11 d. rengia

L. K. J. S. B. „VYTIS“ Choras

savo penkerių metų meninės veikios sukaktiai atžymėti.

Visi, kurių dvasia yra jautri singiausiai interpretuojantis mus lietuviškai dainai ir jos ilgisi, su liaudies dainas. Po koncerto bus sokių, grojant puikiam orkestrui. Programoje yra daugiau 20 rinkiant puikiam orkestrui. Koncertas ivyks italų salėje Užuik, Keliavio daira Karu. Isigykite is anksto kvietimus pas Valdybos narius ir choristus.

L. K. J. S. B. „Vytiš“ Valdyba

Zemes Sklypai - Moôca - Belém

Sirdyje didžiausiam industrijos rajono S. Paulo PARDUODAMA: žemės sklypai prie gatvių: Minca, Tobias Barreto, Campineiros, Itaqueri, Trilhos, Avenida Casandoca (naujas Prefeituros projektas, 25 metru pločio), ir t. t.

Grindinys - vanduo - vandentekis - šviesa - jėga - telefonas.

Išimokėjimas ilga laikui, mokėtis mažas, be palukau. Geriausia vieta pasistatyti vilas, gyvenamas butus dirbtuvėms ir industrijai patalpas.

Palengvinimai su statybos medžiaga

Dokumentai registruoti Septintoje Apylinkėje, Nr. 98, 1939-9-5

Tejrauta kasdien, šiekiaocieniais ir sevmadieniais, nuo 8 iki 18 valanda vietos raštinėje:

Rua Tobias Barro, 43

SUSISIEKIMAS: Bondes: Bresser, Belém, Moona. OMNIBUSAI 28 Villa Bertioğa iš Largo da Sé kas 5 minutes.

KALBAMA LIETUVISKAI